Информационен бюлетин на Асоциацията на родителите на деца с увреден слух

Брой 17, март 2009 г.

Адрес:
София 1000
Ул. "Денкоглу" № 12-14, етаж 5
Тел./факс 987 26 46
София 1606, п.к.113
e-mail: ardus@abv.bg
www.ardusbg.com

АСОЦИАЦИЯ НА РОДИТЕЛИТЕ НА ДЕЦА С УВРЕДЕН СЛУХ

АРДУС

Честита пролет!

Вярвайте в себе си, млади хора!

Младостта! Най-хубавият период в живота на човек.

По улиците на града срещаме десетки младежи и девойки. Сред тях са и младите хора с увреден слух, със своите мечти за емоции, приятели, усмивки, но най-вече за доверие... Те вярват в доброто, в надеждата, вярват, че всичко хубаво предстои и обезателно ще се случи някога, някъде...

Ние, родителите и близките им, също вярваме. Но смятаме, че е нужно да се осигурят равни условия за всички млади хора - с или без увреждания, и според индивидуалните им знания, възможности и резултати да се постига социално равенство.

ОТЧЕТ

През 2008-а година - много прояви и много емоции

(Резюме)

Изминалата година за ръководството и членовете на АРДУС, беше емоционална година, през която се проведоха различни мероприятия, семинари, реализираха се проекти. И през 2008-а г. Асоциацията активно се включваше в дейността на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания (НСИХУ) към Министерски съвет и Националния съвет на хората с увреждания (НСХУ) към Европейския форум на хората с увреждания (ЕФХУ).

Председателят продължи участието си в работната група за медицинска експертиза в Република България, сформирана към Министерството на здравеопазването. Национално представителните организации на и за хората с увреждания направихме предложения, но, за съжаление, не бяха включени в окончателния вариант на документите, който подписахме с особено мнение.

В организираната от СГБ кръгла маса по въпросите на образованието, Асоциацията участва съвместно с представители на МОН, училищата за ДУС, Софийския университет, Ресурсен център, Университетска болница "Царица Йоанна" и др. Обсъдиха се специфичните проблеми в отделните степени на образованието на учениците с увреден слух. Обобщените резултати от дискусията бяха изпратени в МОН.

В края на май, в проведената в БТА пресконференция, свикана по инициатива на софийското ССУ за ДУС "Проф. д-р Дечо Денев", относно държавните зрелостни изпити, участва и ръководството на организацията ни, което изказа свои мнения и направи предложения, свързани с провеждането им .

През октомври в хотел "Рила" в София, Столична община и Хандикап Интернешънъл организираха обучение. Разгледаха се въпроси за постигане на промяна в сектора на доставка на социални услуги за хората с увреждания. Изтъкна се основният проблем - липсата на комуникация и съвместна работа между отделните институции и организации, работещи в сектора. Желанието за сътрудничество за отстраняване на проблема го има във всички страни, защото целта е една - пълно включване и интеграция на хората с увреждания на всички възможни нива.

На стр. 2

През 2008 г. АРДУС и Ликора ООД - Организация за личностно и корпоративно развитие, осъществиха два проекта за обучение. Пролетта Ликора извърши тренинг за работа в екип за всички от АРДУС, които поискаха да се включат. Акцентът беше работата в екип вкъщи. В края на годината се проведе обучение за младежите на тема "Ефективното общуване". С акцентите от обучението ще ви запознае Гергана Маркова, управител на Ликора.

ЛИКОРА
Заедно с Вас за Вашия Успех.

На стр. 3

Човек е толкова голям, колкото са големи мечтите му.

Бъдете, вие, младежи и девойки с увреден слух, Големи Хора с Големи Мечти.

На стр. 4 и 5

Коледният спектакъл "Чудесата са сред нас". Да, чудесните ни деца са сред нас. Разказват режисьорката Харитина Агопян и сурдопедагожката Ваня Нейчева.

На стр. 7 и 8

Бюджет на АРДУС за 2009 г.

Съгласно приложение № 6, към чл. 32 от Постановление № 27/09.02.2009 г. за изпълнението на Държавния бюджет на Република България за 2009 г, утвърдената субсидия на АРДУС е в размер на 94 800 лв.

Средствата ще бъдат изразходвани по пера, както следва:

1. Рехабилитация, извънкласни дейности и подпомагане в учебния процес на деца с увреден слух - 35 000 лв.
2. Подпомагане за закупуване на учебници и учебни пособия, батерии за кохлеарни имплантати - 10 000 лв.
3. Интеграционни дейности, рехабилитационни лагери и семинари - 24 000 лв.
4. Печатни материали и информационно обслужване - 3 800 лв.
5. Подпомагане и координиране дейността на АРДУС и международна дейност - 22 000 лв.

ИЗВАДКИ

НАРЕДБА

за превоз на пътници и условия за пътуване с масовия градски транспорт
на територията на Столична община
(Приета с Решение № 458 по Протокол № 17 от 24.07.2008 г.,
влиза в сила от 01.09.2008 г.)

...

IV. КАТЕГОРИИ ПЪТНИЦИ С ПРАВО НА ПРЕФЕРЕНЦИЯ. УСЛОВИЯ И ВИДОВЕ ПРЕФЕРЕНЦИИ

...

Чл. 21. (1) Право на пътуване с преференциална именна карта по образец, утвърден от СО на хартиен или електронен носител имат:

1. Всички инвалиди с общи заболявания, получаващи пенсия до навършване на 68 години, както и техният придружител, когато имат право на такъв.

2. Деца с тежки физически увреждания и/или умствена изостаналост, които имат 50 на сто и над 50 на сто намалени адаптивни възможности, както и техният придружител, когато имат право на такъв.

3. Слепите граждани, както и техният придружител, когато имат право на такъв.

4. Всички инвалиди с диагноза "ГЛУХОТА";

5. Лицата, получаващи пенсия при условията на гл. VI от Кодекса за социално осигуряване, навършили възраст по чл. 68, ал. 1-3 от същия кодекс, с постоянен адрес на територията на СО;

6. Възрастни граждани над 68 навършени години с постоянен адрес на територията на СО.

...

(2) Инвалидите със загубена работоспособност над 90 на сто и право на чужда помощ, имат право на пътуване и след навършване на 68 години.

(3) Инвалидите с трайни увреждания, на които намалената работоспособност е установена след навършване на възрастта за придобиване на пенсия за осигурителен стаж и възраст или са я навършили в периода на решението на ТЕЛК (НЕЛК), ползват правата си по тази Наредба пожизнено, независимо от определения в експертното решение срок.

(4) Придружителят може да пътува с превозния документ на правоимащия по ал. 1, т.т. 1, 2, 3, когато го придружава. По изключение, без правоимащия с допълнително издадена карта на хартиен носител, задължително придружена от превозния документ на правоимащия, може да пътува само един от максимум двама придружители. На допълнителната карта се отбелязват личните данни на придружителите (трите имена, ЕГН и снимки).

(5) Придружителят е пълнолетно лице с постоянна адресна регистрация на територията на СО.

(6) Правата по чл. 20, т. 2 и чл. 21, ал. 1, т.т. 1, 2, 3 и 4 имат лица с трайни увреждания, които не са се възползвали от парично подпомагане за транспортно обслужване, съгласно чл. 25, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хора с увреждания.

ОТЧЕТ

През 2008-а година - много прояви и много емоции

(Резюме)

От стр. 1

През ноември Асоциацията участва във Втория национален протест на хората с увреждания срещу незачитането на правата и засилващото се ограничаване на възможностите за интеграция и достоен живот на хората с увреждания, срещу популисткото и пренебрежителното отношение към нашите искания. Приетата и подписана по време на митинга протестна нота беше внесена в МС.

От август до декември, АРДУС, като партньор, и Столична община, реализираха втория етап на проекта "Нови начини за рехабилитация на тежкочуващи деца и деца с кохлеарни имплантати". Финалът беше театрален коледен спектакъл - "Чудесата са сред нас", представен в зала "МТИ" на НДК.

Субсидията за АРДУС за 2008 г. от Държавният бюджет беше в размер на 79 000 лв. Средствата се изразходиха в съответствие с

утвърдените направления:

- *рехабилитация, извънучилищни дейности и подпомагане по предмети на деца с увреден слух - 24 995 лв.*
- *учебници и учебни пособия - 6 005 лв.*
- *интеграционни и културни дейности и рехабилитационни лагери - 19 494 лв.*
- *семинари и конференции - 3 004 лв.*
- *печатни материали и информационно обслужване - 3 498 лв.*
- *подпомагане и координиране на дейността и международна дейност - 19 504 лв.*
- *подпомагане и закупуване на батерии - 2 500 лв.*

В навечерието на коледните и новогодишните празници, фирма "Натурпродукт" ООД направи дарение на децата ни - витамини на д-р Тайс във вид на сироп и на гранули. А на коледното тържество не остана дете без подарък, специално приготвен от Асоциацията.

Мария КРЪСТЕВА, председател

Ликора ООД

Кратки статии от обученията

ЕКИПНОСТТА ИМА ВИСОКА ЦЕНА, НО НЯМА ПО ДОБРА НАГРАДА ОТ ТОВА ДА СМЕ ЗАЕДНО

Какво е екип?

Група от хора с ОБЩА цел.

Силата на екипа

не е прост сбор от силата на участниците му, а произведение.

Добрата организация може да спести много ресурси, време, грешки.

Ситуационен е лидер, който е част от екипа, но притежава твърдост или знание, за да е полезен в преодоляването на неблагоприятна ситуация. Мъдрият екип го приема и го следва до преодоляването на ситуацията.

Добрите съекипници поемат водачеството, когато знаят как да се разреши дадена ситуация.

Единодействието

в екипа е работа като един за осъществяването на една цел.Постига се трудно, но след това екипът става по-ефективен. Дори един от екипа да е извън синхрона, единодействие няма.

"Скоростта на една ескадра се определя от скоростта на най-бавния кораб в нея." (Адмирал Нелсън)

За да се постигне единодействие, всеки от екипа трябва да следи отговорно останалите и да действа в синхрон с тях.

Принципите на екипност

- Взаимозависимост
- Работа за обща цел
- Наличие на общи правила
- Продуктивност в общуването
- Приемане на различията
- Открито решаване на конфликтите
- Единни при вземане на екипни решения
- Доверие

Общуването

Има две роли: предаващ (подател) и приемащ информация (получател).

Целта е постигане на взаимно разбиране. Отговорността е и на двете роли. На подателя - за яснота на подаваната информация; на получателя - за обратна връзка за разбраното.

Когато някой не се грижи за ролята си в общуването, ефективността се постига с питане.

Взаимоотношенията

За да се осигури продуктивност в общуването и взаимоотношенията между хората в екипа, е нужно постигането на дълбочина чрез разкриване и вдигане на бариери.

Колкото са по-дълбоки взаимоотношенията, толкова по-голям е личният риск, който поемаме.

Добрите взаимоотношения в екипа търсят баланса в общуването, който постига максимална дълбочина и ефективност, едновременно с премерен риск.

Доверието

е невидимо нещо, което в екстремни ситуации помага на екипа да се справи, дори при липса на информация или други ресурси.

Ако екипността е къща, която строим заедно, тухлите са принципите, а доверието е хоросанът, който ги скрепява.

Доверието е умение, което се притежава, но може и да се развива.За да има доверие в екипа, всеки съекипник трябва да може да се доверява и да отговаря на гласуваното му доверие.

Позитивизмът

Чувството за хумор или умението да виждаме смешната страна на ситуациите е сигурен белег за успеха на екип.

ОБЩУВАНЕТО Е ИЗВОР НА НЕДОРАЗУМЕНИЯ, НО КОМУНИКАЦИЯТА Е ВЕЛИКО НЕЩО!

Всички блага идват до нас чрез другите хора

Така казват. Съгласна съм. Като изключим слънцето и въздуха, всичко останало идва до нас, опосредствено от някакви хора. Успехът ни е правопропорционален на степента, в която умеем да изграждаме и поддържаме взаимоотношения. А те израстват върху общуването. Освен благата, обаче, чрез другите хора до нас идват и куп "не блага" - недоразумения, конфликти, проблеми. Идват отново поради лоша комуникация - наша или на другия човек. Заради това, много хора, за да си спестят куп проблеми, ограничават максимално общуването си, с което ограничават и потока на идващи към тях блага. Ако желаем успеха, трябва да общуваме. Ако развиваме комуникационните си умения, бихме намалили значително проблемите във взаимоотношенията и бихме дали преднина на ефективността от тях.

Проблемите

Основните са в комуникацията. Два типа са: интелектуални и психологически.

Интелектуалните, по-лесните за решаване, са недоразумения от езиков тип. Примерно: ако ви помоля да си представите куче, представете си го... и сверим представите си, много вероятно е да сте си представили пинчер, пудел или йоркширски териер, а аз - сетер, санбернар или дог. Ето, че има огромен набор от представи и разбирания на мази проста дума "куче". Ако трябва да свършим определена работа, стъпвайки на разбирането ни за куче, или да уточним какво имаме предвид, добрият резултат ще е въпрос на случайност.

Психологическите проблеми в общуването са по-страшните. От тях произлизат повече проблеми. Те са от чисто езиковите недоразумения. Примерно: несподелените очаквания. "Очаквам от приятеля ми да се погрижи за мен и то да го направи точно по този начин". Но не му го казвам. А той очаква да получи благодарност за всичко, което прави, или да види съпричастност от моя страна, но не се сеща да изясни очакванията. И взаимоотношенията отново са поставени на разиграване на рулетка. Други проблеми идват от силния навик да правим предположения: това се знае; другият мисли така; кой какво ще направи и т.н. Освен очакванията и предположенията, сме склонни и да приемаме нещата лично, да слушаме лъжливо, да считаме нашата гледна точка като целия хоризонт на нещата и още сума лоши навици.

Ад или Рай

Предполагам, разбирате защо много хора считат, че успехът е въпрос на късмет. Ако нямаме съзнание за изброените дотук рискове в общуването, наистина успехите ни са въпрос на случайност и късмет. "Адът - това са другите", казва Жан Пол Сартър. Успешните хора, обаче, знаят, че другите може да са Ад, но и Рай.

Ако поработим да общуваме ефективно, ако се научим да бъдем ясни, ако изчистим психологизмите в общуването и свикнем да даваме обратна връзка и да уточняваме, когато другите не комуникират чисто, купуваме си билет за Рая. Всъщност проблемите могат да се решат с чиста и навременна комуникация. Тогава отключваме щедростта на Вселената, която идва до нас чрез другите хора. Комуникацията е велико нещо. Във времето, в което живеем, всичко може да се договори и всяко нещо да се реши, стига да се обърнем по правилния начин към хората, от които зависи. И ще забележите, че общуването е и най-забавното нещо.

Така, че просто

ПОСПРИ, ПОМИСЛИ, УСМИХНИ СЕ!

Гергана МАРКОВА, управител

www.likora.com

Вярвайте в себе си!

Най-хубавото усещане за младия човек е, че се е реализирал в живота и че е в пълна хармония със себе си.
В България много млади хора знаят какво искат и как да го постигнат. Сред тях са младежите и девойките на АРДУС.
Човек е толкова голям, колкото са големи мечтите му.
Бъдете, вие, младежи и девойки с увреден слух, Големи Хора с Големи Мечти.

Студенти в различни университети, споделиха специално за бюлетина вълненията си и моменти от студентския живот.
И една майка - горда със своя син.

Промених се, откакто съм студентка

Боряна Тихолова от София, 19 г.

Здравейте, приятели!

Аз съм Боряна ☺ Студентка съм в УНСС, специалност "Финанси, счетоводство и контрол", в първи курс съм. Когато отидох на първата лекция, се запознах с много хора, даже не знаех кои са от моята група. Знам как да се държа с чуващите, нали все пак съм учила от I-и клас сред тях. Може би бях малко притеснена, но това е напълно нормално за всеки нечуващ младеж. После се свиква.

И така, срещнах, разбира се, колегите и колежките си от моята група. Те много ме уважават, помагат ми, когато имам нужда. Някои дори проявиха интерес да научат жестомимичния език.

Спомням си, когато бях ученичка и по-малка, много се притеснявах, когато общувах с чуващи. Все ги отбягвах, постоянно исках да съм с приятелите и съучениците си, с които се разбирахме прекрасно. Но, вече не съм ученичка, не мога да съм винаги с тях, както съм свикнала.

Разбрах, че е приятно да срещнеш нови хора. Борех се, станах още по-силна, успях да преодолея страха и да не бъда притеснена в общуването с чуващите. Ако някой не ме разбира, това вече не ме притеснява, пиша на GSM-а и го показвам, или се опитвам да говоря по-бавно, или правя някакви елементарни жестове - това го препоръчвам на всички младежи с увреден слух. И въобще да не се притесняват! :

Промених се откакто станах студентка. По-щастлива съм. Имам вече много нови приятели. Успешно завърших и първата си изпитна сесия. Ще се наслаждя на студентския живот! ☺

Обръщам се към всички студенти, към всички млади хора - гордейте се със себе си, защото ние, нечуващите, можем да постигнем много повече от чуващите! Бъдете силни, упорити и щастливи!

В университета всичко е интересно

Александър Иванов от София, 20 г.

Студент съм първа година в Нов български университет (НБУ), специалност "Визуални изкуства". Щастлив съм, че станах студент. Лекциите и упражненията, водени от преподавателите, са ми много интересни. Сградата, в която уча, е образователна сграда, но ме кара да се чувствам като у дома.

Преди да ме приемат в университета, си мислех, че ще ми бъде трудно. Как ще разбирам преподавателите, когато ми обясняват важни неща? Но не е така.

Преподавателите дават оценки, резултати, уточнени дати за изпити, самостоятелни и курсови работи, лекции, не само в учебните часове, а и в сайт на НБУ, който е за студенти и преподаватели. Нарича "Модерно обучение", но в моя университет му казваме "Moodle". График на програмата се прави само в началото на семестъра, т. е. можеш да ходиш в университета в удобно за тебе време. И друго - преди или след лекции да работиш или да се занимаваш с изкуство.

Запознах се с младежи, с които вече сме приятели. Колегите ми помагат по време на лекции. А в почивките разговаряме.

Искам да дам съвет на младите глухи хора. Ако искате да учите висше образование след завършването на средното, кандидатствайте в университети, може и в НБУ, в който съм аз. Смятам, че е подходящ за вас. Пожелавам ви успех!

Научавам много нови неща

Васил Василев от София, 24 г.

Студент съм втори курс във Висшето специализирано училище по библиотекознание и информационни технологии, специалност "Печатни комуникации".

Трудно ми е, да си призная честно. Имам по 5-6 изпита на сесия и то тежки. Досега са ме късали на изпит само един път. А оценките ми, те са разнообразни - от 3 до 6. Но това не е толкова важно. По-важно е, че научавам много нови неща и съм сред младежи.

Много хора са до мен, на които искрено благодаря. По време на семестъра, колегите ми Ася, Илиана, Мая, Боряна, Цветомир и Сашо ми помагат при записките и при информацията. Толкова са толерантни и внимателни с мен. Благодаря им!

По време на сесия минавам всички въпроси от конспектите за изпитите със Светослава Съева, сурдопедагог. Тя ми обяснява непознатите думи и ми помага да разбера и науча най- важното по всеки въпрос. Страхотен учител е, търпелива и усмихната.

Имам и други страхотни учителки, които също ме учат на важни и полезни неща - сурдопедагожката Ива Евстатиева в кабинета за рехабилитация в 96-о училище, и Янка Стоименова, с която сме приятели от деца и винаги в трудни моменти е до мен.

Най-много искам да благодаря на семейството си - на мама, татко и сестра ми Катя. Много ги обичам и знам, че винаги ще ме подкрепят в моя живот.

Чувствам се пораснала

Мария Николова от София, 21 г.

През 2008 г. ме приеха в Нов Български университет (НБУ), специалност "Пластични изкуства". Приключи и вторият семестър. Много ми харесва да съм студент. Чувствам се пораснала.

Първите дни от следването ми беше трудно. Попаднах в непозната обстановка - ново място, нови колеги, нови преподаватели... Но, постепенно се адаптирах. Всеки човек трябва да се бори за това, което иска да постигне.

С материала по програмата се справям много добре. Тук, в НБУ, сред колегите си намерих прекрасни приятели. С тях и с други студенти от университета отбелязахме студентския празник в Банско. Изкарахме страхотно!

Винаги намирам време и за скъпите ми приятели от АРДУС, с които ходим на различни места. Често си говорим по скайпа. Обичам да си чатя с тях. Очаквам с нетърпение рехабилитационните лагери и семинари на Асоциацията, за да сме отново заедно.

Приятелството е велика сила

Стоян Стефанов от Сандански, 22 г.

Задавали са ми въпроса - какво е да учиш в художествената академия и какви чувства ме вълнуват сега, когато вече почти завършвам следването си?

Когато преди четири години ме приеха в академията, много се вълнувах. Желанието ми беше и все още е, да натрупам знания и опит от колегите и преподавателите, а целта - да придобия ново виждане за изкуството.

След няколко месеца ще се дипломирам. Чувствам, че като завърша, колегите страшно ще ми липсват. Толкова много емоции преживяхме заедно през годините на следването, които ще ми останат хубав и незабравим спомен.

Още от първата година се запознах с интересни хора, с които и до ден днешен сме приятели. Понякога ми дават стимул да творя и си мисля, че приятелството наистина е голяма и велика сила.

СПОДЕЛЕНО

Една горда майка разказва за своя син

Казвам се Гита Жекова, от Бургас съм. Имам две деца - дъщеря Антония и син - Теодор, 21 г.

Синът ми беше само на годинка, когато лекарите откриха, че има проблем - беше с увреден слух и не чуваше.

След стреса, който преживя семейството ми, след поставената диагноза, започна борбата ми за него, която продължава и до днес.

От 1991 до 1995 г., по препоръка на лекарите, се преместих да живея с двете си деца в София, за да може Теди да посещава ЦРРСГ, където започнаха да го учат да пише, да произнася звуците и думите, да се опитва да говори.

През 1995 г. се върнахме в Бургас. Теодор постъпи в масово училище - първо в ОУ "Любен Каравелов", където завърши с много добър успех VIII-и клас. След това продължи в Гимназията по туризъм "Проф. д-р Асен Златаров". През 2007 г. получи диплома за средно образование с отличен успех.

Синът ми е изявен спортист. Беше се запалил по футбола - тренираше към Детско юношеската школа на "Нафтекс" и на "Черноморец". От 2006 г. е бадминтонист.

Редовно участва в Националните игри за хора с увреждания, организирани всяка година от Община Бургас. Активен състезател е на Спортната федерация на глухите в България. Включва се в шампионатите по футбол в зала и бадминтон и многократно е награждаван за добро представяне. Участвал е в Европейското и Световното първенство по бадминтон, както и в Европейския турнир по футзал в Москва през 2007 г.

През 2007 г. моето пораснало момче кандидатства в Националната спортна академия. Приеха го в "Треньорски факултет", специалност "Бадминтон". Завърши първи курс успешно. Сега е във втори.

Всеки месец ходи на тренировъчни лагери в Стара Загора, където с други спортисти с увреден слух се готвят за 21-те летни олимпийски игри на глухите - "Deaflympiks'2009", в Тайпе, столицата на Тайван, през септември т. г.

През годините винаги съм се стремяла Теодор да получава най-доброто за преодоляване на проблема му - най-добрите и подходящи слухови апарати, добри учители и преподаватели. Това му помогна да се научи да говори, да бъде по-контактен и да общува с хората.

Момчето ми е любящ син, добър човек, внимателен и отзивчив, отговорен към всичко, което прави. Такъв е моят Теди, когото много обичам и с който много се гордея.

ПИСМО? НЕ! РЕПОРТАЖ!

Привет от красивия дунавски град

Скъпи читатели,

Благодарение на добрата координация между членовете от Русе и ръководството на АРДУС, научаваме всички новини и събития, свързани с Асоциацията ни.

Родителите се уведомяват своевременно за предстоящите семинари и обучения и активно участват в тях.

През изминалата година бяха привлечени нови членове на АРДУС. На срещата ни с тях ги запознахме със същността и дейността на организацията ни. Получиха бюлетините и книгите, предоставени от Асоциацията ни.

Съществува тясна връзка и взаимодействие между родители, учители и специалисти. Всеки възникнал проблем се обсъжда и се търси най-доброто му решение. Директорът на ОУ "Васил Априлов" - г-н Йорданов, нашият директор, както го наричаме, винаги откликва и помага, когато се налага. За своята всеотдайност получи награда от НПО "Хуманитас".

С отпуснатите средства от АРДУС се закупиха дидактични игри и материали за кабинета за ресурсно подпомагане. Организирахме коледно тържество за децата ни. Те получиха подаръци, изпратени от АРДУС за Коледа.

През втория срок на учебната година, в ресурсния център ще се организира среща между родители, учители и специалисти. Ще се обсъди

работата, отношението към възпитаниците на центъра и как да бъдат коректно оценявани децата ни.

Със събраните средства от членския внос ще се закупят нови необходими материали за ресурсния кабинет и за кабинета по слухово-речева рехабилитация. С тях ще бъдат подпомогнати учениците при усвояването на речта и подобряване на дикцията и артикулацията.

Можем да се похвалим и с постижения в извънучилищните дейности.

Гордеем се с Селджан Мустафова, осмокласничка, която придоби и черен колан по карате-киокушин. Достойно представи България на световното първенство в Румъния - завоюва сребърен медал при кадетите. Повече за Селджан ще научите от очерка.

Друга наша гордост са Йоанна и Михаела. Шеста година са в състав за народни танци. Пословични са с упоритостта и труда си в заучаването на хората. Участват във всички училищни тържества. Включват се и в много надигравания в страната и в чужбина и достойно защитават името на състава и на родината си.

А Борислава е трета година в русенската гимназия по изкуства. Рисува прекрасно. Според преподавателите й се изявява в областта на скулптурата и портретите. Желаем й успех!

Уважаеми читатели,

Това са новините за живота и дейността на членовете на АРДУС в Русе. Призовавам координаторите и от другите градове да изпратят за бюлетина материал за родителите и децата с увреден слух в техния град.

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

Каратистката

Селджан Мустафова е осмокласничка в русенското ОУ "Васил Априлов". Старателна ученичка и активна спортистка, въпреки двустранната загуба на слуха. Тренира активно карате-докиокушин в спортен клуб Русе при сенпай Румен Калинов.

Започнала на шега 8-годишна. Сега всеки делничен ден посвещава по два часа на любимия спорт. Влага труд, упоритост и всеотдайност. Има бял, син, оранжев, жълт и зелен колан, към колекцията си прибави и черен. Амбицията й, съчетана със силното желание за изява, и физическите й качества, й донесоха грамоти, медали и купи.

През 2005-а в зоналните първенства, е трета, а в състезанията за Купата на България печели за отбора си трето място. През 2006-а в зонално-

то става първа, през 2006-а и 2007-а - втора.

Призови места заема и на републикански първенства. През 2000-а г. получава титлата "Шампион на републиканската купа на Булстрад".

На Националното първенство по карате-докиокушин м. г. се класира втора. Участва и в Европейското по карате през пролетта на 2008 г.

Селджан е гордост не само за семейството и близките си, а и за училището, в което учи. Спортните й успехи радват връстниците й, преподавателите по различните предмети и специалните педагози.

Материалите подготви Светла ИВАНОВА, координатор на АРДУС в Русе

СПОРТНИ ВЕСТИ

Лека атлетика

През септември м. г. град Измир в Турция, беше домакин на Първото световно първенство по лека атлетика за глухи. Участваха 36 държави, между които и България.

В екипа на българските млади лекоатлети беше София Калинова от Асеновград. Тя показа най-добри резултати от съотборниците си. Те й донесоха шесто място в дисциплината гладкото бягане на 800 м. и седмо при бягането на 1500 м.

При класацията на СФГБ за "Спортист на 2008 г.", лекоатлетката София Калинова е на IV-о място.

СПЕКТАКЪЛ, ПРЕДИ КОЛЕДА

„Чудесата са сред нас“

Казват, че по Коледа стават чудеса. Коледа'2008 Вече е история, но "чудото", което видяхме в съботния 20-и декември 2008 г. в зала МТИ на НДК, предоставена ни с любезното съдействие на ръководството на Двореца на културата, наистина ни впечатли и изненада.

Малката зала гостоприемно отвори вратите си за публиката. Деца, родители, близки и приятели, станаха свидетели на чудесната игра на малките артисти на АРДУС в постановката "Чудесата са сред нас".

Спектакълът е продължение на проекта "Нови начини в рехабилитацията на тежкочуващи деца и деца с кохлеарни имплантати" на Столична община, чийто партньор е АРДУС.

Започна миналата година. Първият етап приключи с представлението "Остави ме на небето", показан на сцената на Младежкия театър през есента на 2007 г. С постановката "Чудесата са сред нас" приключи вторият етап.

Потопили се в театралното изкуство, децата играха с хъс, със самочувствие, радостни, че са на сцена. Те говореха репликите си, не ползваха жестомимика, общуваха свободно в отделните сценки.

Подготовката беше кратка, почти три месеца - време малко дори за професионални артисти. Но децата ни успяха и се доказаха - това почувствахме ние, зрителите.

Проектът оправда предназначението си - децата комуникират свободно, със самочувствие са, получиха умения да поемат отговорност.

Екипът по проекта, осъществил спектакъла, е: режисьор на представлението Харитина Агопян, Даниел Ахмаков, режисьор и хореограф, и сурдопедагогът Ваня Нейчева.

СПЕЦИАЛНО ЗА БЮЛЕТИНА

Режисьорът Харитина Агопян за спектакъла

Проектът "Чудесата са сред нас" е за тежкочуващи деца с кохлеарни имплантати. Целта му беше да подпомогне интегрирането на децата с увреден слух в обществото и да покаже, че те могат да гонят и осъществяват мечтите си, наравно с чуващите си връстници.

Театралната форма е един от най-добрите варианти за децата, съчетавайки приятното с полезното. Малчуганите, участници в постановката, са между 7 и 11 години. На тази възраст е трудно да се задържи вниманието на едно дете за по-дълъг период от време.

Театърът, сам по себе си, съчетава няколко вида изкуства и това дава възможност да се обхване по-широк диапазон от способности. Артистичността, физическите качества, говорният апарат и креативното мислене са малка част от уменията, които се развиват чрез занятията, включени в проекта.

Когато в началото на октомври м. г. започнахме работа, единственото, което знаехме е, че трябва да направим коледно представление и да е готово до началото на декември. Времето ни притискаше. Специално подбрах пиесата и я

драматизирах.

Най-важното бяха думите и начинът на изказване на героите. Ако това не е добре съобразено с децата, те ще се препъват в думите повече, отколкото да им помагат. Освен това начинът на изказване трябваше да е близък до самите тях, за да ги улесни в запомнянето на текста.

За правилния изговор на думите, с децата работеше сурдопедагогът Ваня Нейчева - голям професионалист, която допринесе много за по-добрата работа и за качеството на представлението.

По идея на режисьора Даниел Ахмаков, който е и хореограф на спектакъла, **още в началото беше заложена мултимедия**. Общата ни цел беше да внесем по-съвременен облик, както и да я използваме като допълнение и част от декора на "Чудесата са сред нас".

Като прибавим и напълно **съвременното музикално оформление**, смятам че се получи един приказен, забавен детски спектакъл, даващ възможност на децата с увреден слух да покажат артистичните си заложби. За тях беше удоволствие, че се занимават с някакъв вид изкуство и култура, което за мен е задължително, особено в динамичния и забързан свят, в който живеем.

Докато течеше репетиционният период, не всичко изглеждаше като през розови очила. Все пак това са деца, на тях повече им се играе, скача и приказва. От шестгодишния си опит с деца съм научила, че нещата трябва да им се дават по забавен, атрактивен и интересен начин. Освен това тези малчугани са тежкочуващи. Подходът към тях и поднасянето на материята е от особено значение.

Продължава на стр. 8

Боулинг

За излъчване на шампионите на България по боулинг за 2008 г., участваха 61 състезатели от 11 клуба, сред които и Спортният клуб на глухите. Деница и Боряна Тихолови от София постигнаха отличен резултат и заеха второ място на финалите при двойки жени.

В индивидуалните състезания за младежи и девойки Боряна стана шеста.

При класацията на СФГБ за "Спортист на 2008 г.", Деница и Боряна Тихолови са на V-о място.

На снимката: Спортистите на 2008 г. с ръководството на СФГБ

АРДУС ПОЗДРАВЯВА СВОИТЕ МОМИЧЕТА!

СПЕЦИАЛНО ЗА БЮЛЕТИНА

Режисьорът Харитина Агопян за спектакъла

От стр. 7

Важна част от проекта беше, че децата с увреден слух бяха повикани да участват, но не бяха одобрени, затова минаха през нещо като кастинг. В началото се явиха около 15-на момичета и момчета. Останаха осем. От първите дни те разбраха, че няма да е лесно и че ще трябва да се борят и съревновават.

Идеята ми беше да "извадя" от децата характерните им черти и да ги "вкарам" в ролите. Детето, със своите чисти и нереалистични идеи за живота, както и малките непослушници с инат и лакомствата, които толкова обичат да правят. И като едни завършени образи - джуджетата на дядо Коледа, които се вписаха отлично.

Хубаво беше, че два от персонажите на представлението - дядо Коледа и Феята, се изпълниха от професионални актьори, специално

поканени за участие - Филип Пъжев и Гергана Костова. Контактът на децата с професионалните актьори много помогна както на участниците, така и на спектакъла като цяло. Едни от други успяха да научат полезни неща - малчуганите разбраха, че театърът е хубаво, но много трудно изкуство, а ние, възрастните - че няма по-истинска, по-чиста публика от детската, въпреки че и ние някога сме били деца.

След премиерата на "Чудесата са сред нас", усмихнатите лица на малките джуджета грееха от радост, защото бяха усетили магията на театъра, бяха почувствали завладяващата емоция от силните аплодисменти на публиката.

Децата с увреден слух отново показаха, че дарбата им на артисти е дълбоко скрита в душите им, само трябва да я провокираш.

ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА СУРДОПЕДАГОГА

Децата доказаха какво могат

Ваня НЕЙЧЕВА

През октомври м. г. проектът "Нови начини за рехабилитация на тежкочуващи деца и деца с кохлеарни имплантати" стартира с основна дейност подготовка и участие в театрална постановка на коледна тематика.

Малкото време за подготовка за представяне пред широката публика в зала МТИ на НДК изискваше прецизен подбор на децата, които биха се справили без излишно психическо травмиране.

За целта установихме входното слухово-речево и психическо равнище на кандидат-артистите и потенциалните им възможности за реализиране на поставените задачи.

Голяма част от родителите преценихa, че натоварването (като честота, интензивност и завишени изисквания) не е по силите на децата им и се отказаха. Едно от неодобрените деца упорито посещаваше репетициите и със завидна амбиция си извоюва роля, непредвидена в сценария, с която стана любимец на публиката.

В хода на подготовката преследвахме максимални резултати в слухово-говорно отношение: зрителите трябваше да забравят, че артистите имат слухови проблеми.

В началото децата не повярваха, че това е възможно. Някои участваха за първи път в театрална постановка и комуникацията в нестандартни условия с хора от различни професии ги затрудняваше. Трудно разбираха неадаптираните към тяхната реч указания на сценарист-режисьора и хореографа, уморяваха се от прекалените изисквания на сурдопедагога. Първоначално не осъзнаваха нуждата от специалните упражнения за техника на дишане и фониране с адекватна сила, височина и тембър според ролята в различните ситуации - та нали вече си знаеха репликите. Дразнеха се от честите корекции и безкрайни повторения за координация на физиологични и речеви паузи, за ясна и точна артикулация, правилни словесни и логически ударения, темпо и ритъм на речта и цялостно интонационно оформяне на репликите.

Нямаха умения да се слушат взаимно, но постепенно започнаха да се коригират и си помагат с обяснения или демонстрации, да следят ритъма и акцентите в музиката.

Нейчева - вдясно

Стараеха се да "влязат" истински в ролята, да предадат замисъла (чувствата, настроението) чрез адекватна реч и игра на цялото тяло (танци, мимика, жестове).

Репетициите бяха изтощителни, но и положителните емоции бяха много.

В последните дни децата вече имаха отлично самочувствие и се справяха чудесно, почти без наша намеса.

На премиерата гледахме истински професионални актьори. Децата доказаха какво може да се постигне, когато работиш усърдно в екип, когато повярваш в себе си.

Коледа отдавна мина. Останаха най-ценните подаръци за децата и родителите - удовлетворението и прекрасните спомени от един спектакъл.

АРДУС
Отговорен редактор
Мария Михайлова

Дизайн **Борис Зл. Павлов™ & Мейкър Артс**
Печат **Мейкър Артс**